

KAPITOLA 4

Jak na počítač v dobré kondici

Co se dozvíte v této kapitole

- Defragmentace disku
- Kontrola chyb svazku: jak zkontrolovat integritu disku
- Mazání zbytečných souborů
- Aktualizace Windows XP
- Obnovení systému
- Plánování úloh

Neustálým používáním počítače se systém různým způsobem zahlučuje, prodlužuje se doba startu, prodlužuje se doba hledání dat na disku apod.; proto je nutné občas provést jakousi „údržbu“ počítače.

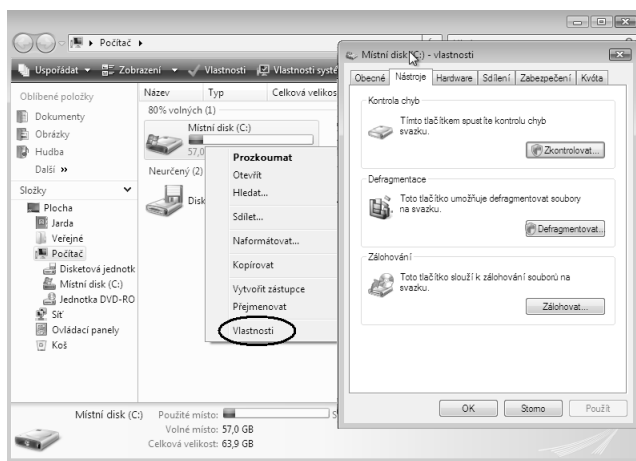
Windows mají k tomu účelu několik nástrojů, které umožňují přeskládat data na disku tak, aby byla rychleji dostupná a mohla být rychleji načtena do paměti. Také umožňují z počítače odstranit nepotřebné soubory a data a konečně umí zkontrolovat disk, zda na něm nejsou nějaké chyby a případně je opravit. Oba typy dnešních Windows: XP i Vista ještě umožňují vrátit konfiguraci systému před určitou akcí, např. před instalaci problematického ovladače. Vista disponuje funkcí Stínové kopie, která umožňuje obnovovat smazané soubory a dokonce se vracet k jejich starším verzím.

Defragmentace aneb Co způsobuje zpomalování disku?

Otázka z nadpisu není položena sice úplně nejlépe, ale docela vystihuje podstatu problému. Postupem času, jak na počítač neustále ukládáte různé soubory a složky, neustále je mažete a vytváříte nové, se čtení z disku a zápis na něj zpomalují. Proč? Problémem je **fragmentace** souborů, tedy rozdělování souborů na stále menší části. Abyste tomuto zabránili, resp. abyste disk opět uvedli do původního stavu, máte ve Windows k dispozici zajímavý program – **Defragmentace disku**. Co to je?

Když systém ukládá na prázdný disk soubory, řadí je postupně za sebou tak, v jakém pořadí vznikl požadavek na jejich zápis. Dejme tomu, že některý z těchto souborů bude smazán. Na jeho místě tak vznikne „díra“. Pokud budete ukládat další soubor, uloží se právě do této díry. Co když však tato díra je menší než velikost souboru? Tehdy se soubor **rozdělí** na několik částí (fragmentů), které se postupně uloží do volně dostupných prázdných míst. Tabulka souborů, která je uložena na začátku pevného disku, a jež systému říká, kde má soubory hledat, si samozřejmě pamatuje, kde se na disku tyto fragmenty nachází, takže uživatel vidí soubory „v celku“. Ovšem pokud chcete takový soubor přečíst, je jasné, že to bude trvat déle, než když bude celý soubor na disku uložen v celku, tj. **nefragmentovaný**. Disk totiž musí hlavičkou hledat soubor na různých částech disku.

Abyste tomuto „problému“ předešli (on to vlastně není problém, jen se zpomaluje rychlost čtení a zápisu na disk), je občas vhodné spustit program Defragmentace disku. Klepněte **pravým tlačítkem myši na ikoně disku**, který chcete defragmentovat. (Disky uvidíte např. po poklepání na Tento počítač v XP, nebo Počítač ve Vistě), zvolte **Vlastnosti** a přejděte na záložku **Nástroje**. Klepněte na tlačítko **Defragmentovat**, tím defragmentační program spustíte. Od této chvíle se už Windows XP a Vista liší.

Obrázek 4.1 Nástroje pro práci s diskem – Windows Vista

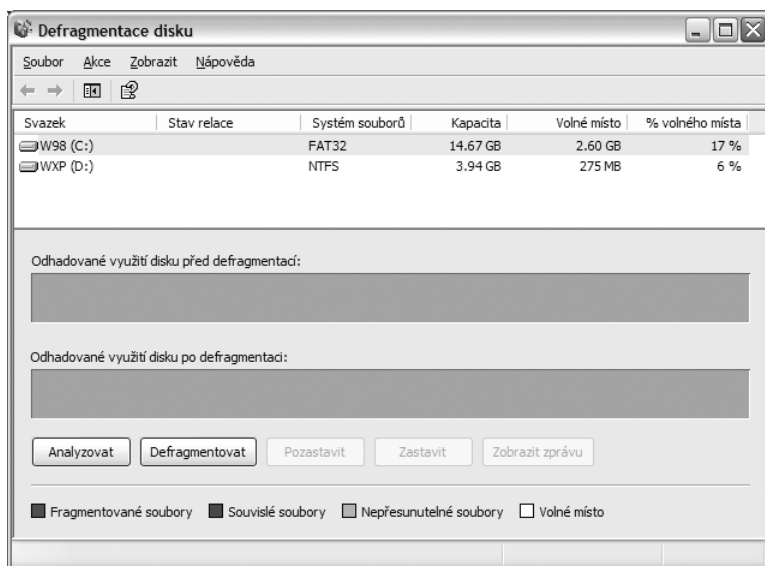
Pohled do okna Tento počítač (nebo Počítač ve Vistě) otevřete také klávesovou zkratkou **Win + E**.

Ve Windows XP vidíte obrazovku programu, kde máte k dispozici dvě tlačítka: Analyzovat, které zjistí, jak hodně je disk defragmentován, a řekne vám, zda vůbec je defragmentace potřebná. Stiskem Defragmentovat údržbu zahájíte.

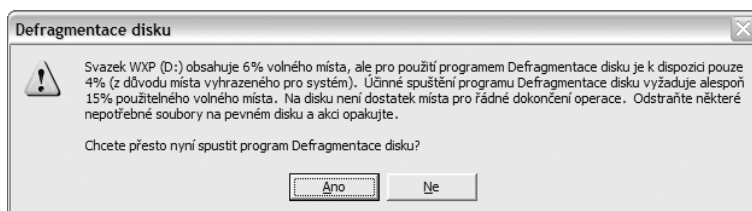
Můžete si rovněž zobrazit podrobnou zprávu o využití místa, fragmentovaných souborech apod. Důležité je, abyste při defragmentaci měli na disku dostatek místa, Windows vyžadují zhruba 15 procent. Pokud máte méně, zobrazí se hláška, kterou vidíte na obrázku č. 4.3. I přesto můžete proces spustit, bude však trvat pravděpodobně déle a nemusí se dokončit.

Při defragmentaci doporučuji nepracovat s počítačem, protože měníte uspořádání souborů na disku. Defragmentaci je proto vhodné spouštět třeba přes noc. Pokud máte velký disk, který je fragmentován opravdu hodně, může celý proces trvat i několik hodin!

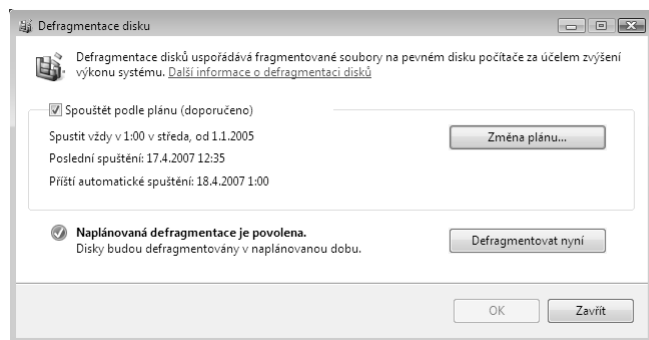
Obrázek 4.2 Výběr disku k defragmentaci ve Windows XP

Obrázek 4.3 Není dost místa k defragmentaci

Windows Vista provádí defragmentaci na pozadí a je při ní možné pracovat. Implicitně je nastavena tak, aby se spouštěla automaticky – jednou týdně, při zapnutí počítače.

V první obrazovce defragmentace (jiné než u Windows XP) vidíte v horní části **Spouštět podle plánu**, údaje o automatickém spouštění. Stiskem tlačítka **Změna plánu** stanovíte nový plán spouštění Defragmentace. Stiskem tlačítka **Defragmentovat nyní** spojování fragmentů zahájíte okamžitě. Protože **Defragmentace** běží na pozadí, nevidíte podrobnou obrazovku o průběhu programu.

Obrázek 4.4 Defragmentace – Windows Vista

Kontrola chyby svazku

Určitě se vám občas stalo, že vám systém zatushl a museli jste restartovat počítač, nebo třeba vypadl elektrický proud. Protože při běžném ukončení Windows pozavírají všechny soubory, uloží obsah svých nastavení na disk apod., je jasné, že to vše se při takovém nechtěném ukončení činnosti počítače neudělá. To se pak promítne do stavu pevného disku, kde vznikají různé chyby – části souboru, které se uloží, nemají v tabulce disku hlavičku (počítač pak neví, komu uložená data patří), je špatně udávaná velikost zbylého místa na disku apod. Kromě toho se může stát, že se pevný disk poškodí fyzicky – tj. na některou jeho část už není možné nic zapsat.

Proto máte ve Windows XP i Vista k dispozici program **Kontrola chyby svazku**. Spustíte ho ze stejného místa jako defragmentaci (právě tlačítko myši na ikoně disku, Vlastnosti, záložka Nástroje). Ten umí tyto chyby léčit. Prohlédne disk, a pokud to umí, tak chyby opraví. **Kontrola chyby svazku** je stejná pro oba systémy, vše si ukážeme na příkladu Windows XP.

Stiskněte tlačítko Zkontrolovat a program vám nabídne dvě volby:

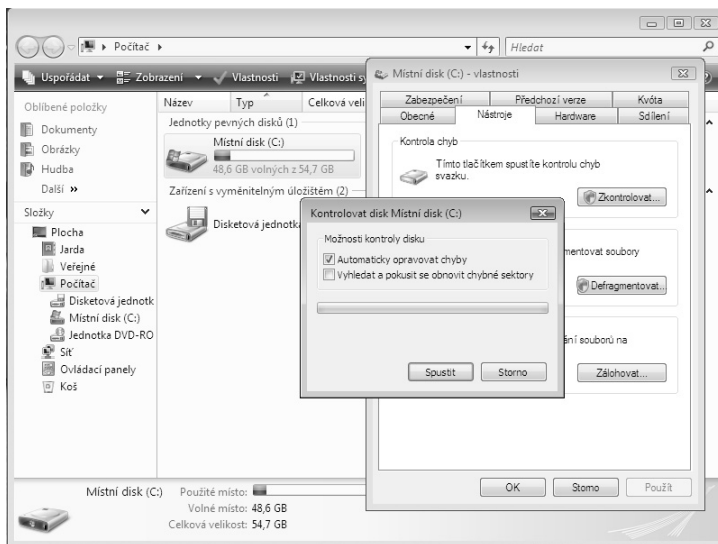
- **Automaticky opravovat chyby** – kdy se budou opravovat všechny chyby logické struktury disku. Pokud volba nebude zaškrtnuta, budou chyby pouze ohlášeny. Úkolem logické struktury je organizovat data na disku. Právě zde občas dojde k chybám, určitě toto políčko zaškrtněte.
- **Vyhledat a pokusit se obnovit chybné sektory** – budou se kontrolovat jednotlivé sektory povrchu disku. Bude-li vadný sektor nalezen, pokusí se program zachránit jeho data a poté sektor označí jako vadný (již se sem data zapisovat nebudou). Sektor je malá datová jednotka, magneticky vyznačená na pevném disku. K chybám povrchu disku (fyzické chyby) dochází poměrně zřídka. Toto políčko zaškrtněte pouze máte-li podezření na vadný disk (kontrola se také výrazně prodlouží!).

Po zaškrtnutí políček stiskněte tlačítko **Spustit**. Další průběh programu bude záležet na tom, jaká políčka jste zaškrtnuli:

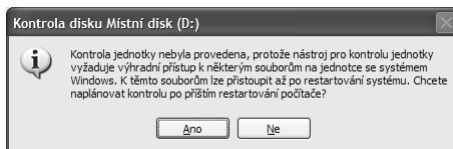
- Pokud nezatrhnete žádné (provádí se pouze kontrola, ale ne oprava), či kontrolujete sektory na jednotce, kde nejsou otevřeny systémové soubory, proběhne kontrola okamžitě.
- Provádíte-li kontrolu sektorů na disku s otevřenými soubory (tedy na systémovém disku – odkud startují Windows – bude to v 95 % případů), nemůže program získat výhradní přístup k disku a nabídne spuštění kontroly při dalším startu PC. Po startu počítače máte časově omezenou možnost kontrolu zastavit a pak sledujete v textovém režimu (před startem Windows) její činnost.

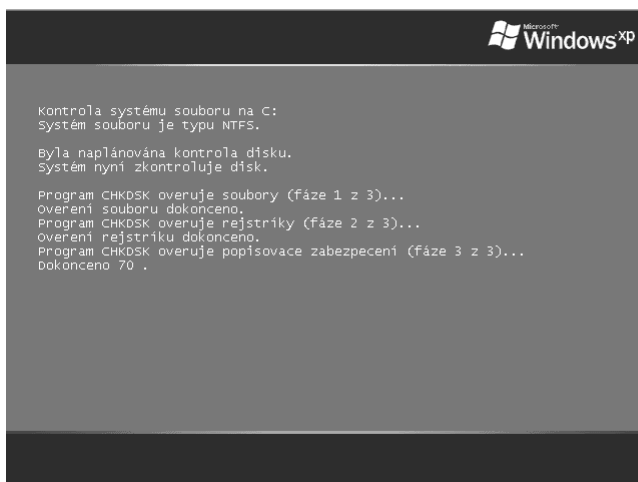
Obrázek 4.5 Zahájení kontroly svazku – Windows XP

Obrázek 4.6 Kontrola chyb disku – Windows Vista

Obrázek 4.7 Odložení kontroly po restartu počítače

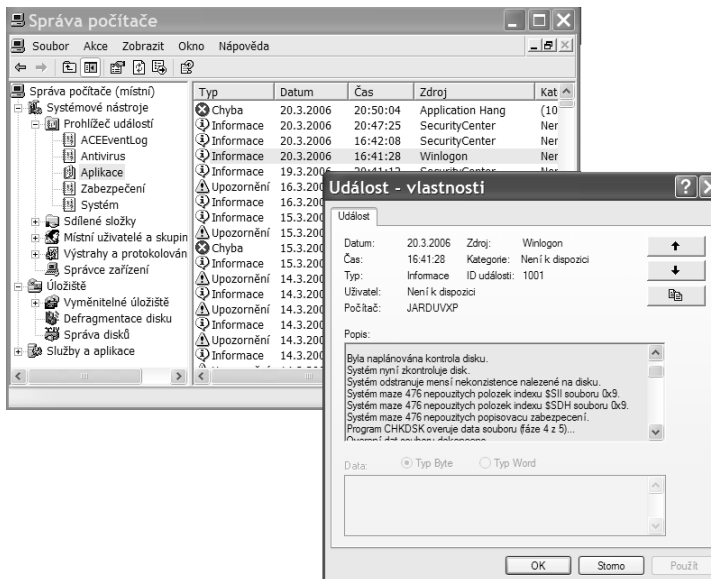

Obrázek 4.8 Kontrola disku po restartu počítače

Informace o práci programu (nalezených a případně opravených chybách) najdeme v Prohlížeči událostí. Klepněte pravým tlačítkem myši na ikonce **Tento počítač** → **Spravovat** → v konzole **Správa počítače** klepnout na + u položky **Prohlížeč událostí**. Prohlížeč informuje o všech podstatných událostech. Ty jsou rozděleny do tří částí: modrých informací, žlutých upozornění a červených chyb. Události v Prohlížeči jsou tříděny do kategorií, z nichž základními jsou:

- **Systém:** zobrazuje události důležité pro operační systém
- **Aplikace:** ukazuje vše podstatné, co zaznamenaly aplikační programy
- **Zabezpečení:** informuje o událostech týkajících se přihlášení, práce s jinými objekty atd.

Kontrola disku zapisuje do souboru protokolu **Aplikace**, zdrojem informací je služba **Winlogon** (najdete ji ve sloupci **Zdroje**).

Obrázek 4.9 Informace o výsledcích kontroly disku

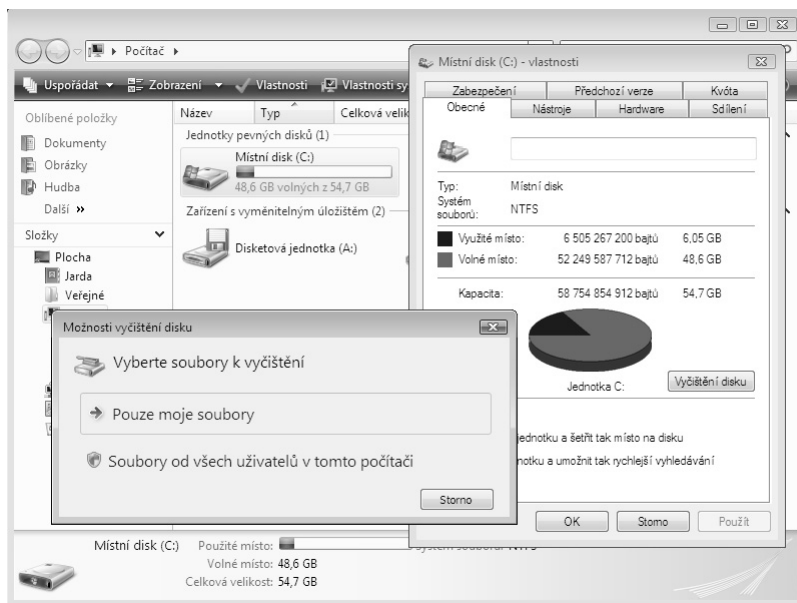
Jak smazat z disku zbytečné soubory

Určitě se vám někdy stalo, zvláště pokud máte malý disk, že jste ukládali a ukládali, až se najednou objevil zničeho nic jakýsi program **Vyčištění disku**. Ten se spouští vždy, jakmile hodnota zaplnění disku přesáhne určitou hranici, většinou devadesát procent. Abyste této situaci předešli, můžete tento program spouštět sami ještě dříve.

Práce s programem je ve Windows Vista a XP téměř shodná, vše si ukážeme na příkladu Visty. Nejdříve upozorním na hlavní rozdíl mezi Vistou a XP. Pokud čistíte disk ve Windows XP, tak umazáváte pouze své zbytečné soubory (přesně soubory momentálně přihlášeného uživatele), kdežto Vista navíc umí pročistit soubory všech uživatelů.

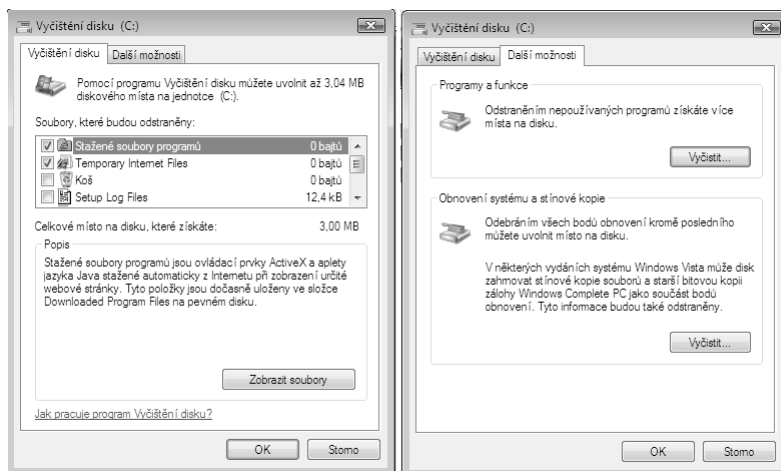
Klepněte **pravým tlačítkem myši na ikoně disku** a vyberte **Vlastnosti**. Vpravo dole uvidíte tlačítko **Vyčištění disku**. Po jeho stisku budete dotázáni na to, zda budete čistit pouze své soubory (**Pouze moje soubory**), nebo soubory **Všech uživatelů**. Program bude chvíli disk prohledávat a pak vypíše seznam nalezených souborů, které je možné smazat. Vždy se mažou pouze soubory systémové (ne datové), nepřijedete tak o vaše data (to, co jste napsali ve Wordu...). Zatržením políčka u jednotlivé kategorie pak soubory odstraní. V případě, že čistíte soubory Všech uživatelů, máte k dispozici ještě záložku **Další možnosti**, přidávající další varianty k vyčištění disku:

- **Programy a funkce** – Otevře ovládací panel Programy a funkce, v němž je možné odinstalovat nepoužívané programy. Často totiž nainstalujete program, který se neosvědčí a již jej nepoužíváte. Odebráním takového programu zvětšíte diskový prostor.
- **Obnovení systému a stínové kopie**, Umožní odstranit body obnovy, jejichž součástí jsou také stínové kopie (těmto prvkům je věnována následující kapitola).

Obrázek 4.10 Start Vyčištění disku – Vista

Obrázek 4.11 Přehled souborů ke smazání – Vista

Obrázek 4.12 Přehled souborů ke smazání – XP

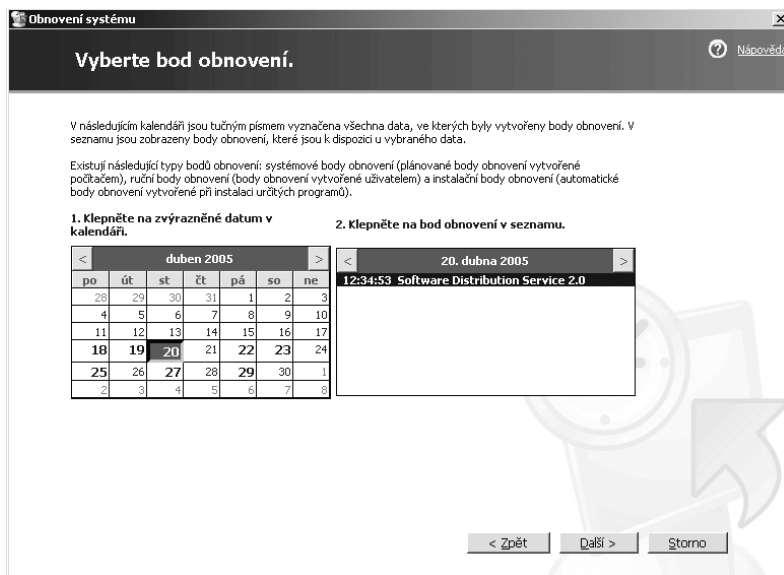
Seznam souborů určených ke smazání je rozdělen do kategorií. U různých disků uvidíte různé kategorie; pokud na kategorii klepnete, zobrazí se ve spodní části obrazovky význam této kategorie. Klidně smažte všechny kategorie, pouze u **Košě**, si rozmyslete, zda soubory v koši chcete mazat. Pokud si je tam necháte, můžete je ještě obnovit, smažete-li je, je obnova už velmi problematická.

Bod obnovení = záchrana systému

Windows XP a Vista disponují funkcí, která si dokáže zapamatovat určitý stav systému a ten pak obnovit. Windows pak budou vypadat přesně tak jako před tím, než jste zadali tzv. *bod obnovení*, a to včetně nainstalovaných programů a všech důležitých nastavení. Tato funkce se hodí v případech, že do systému instalujete ovladač či program, o kterém nevíte, zda bude fungovat správně. A ani po odinstalaci (viz dále) programu se nemusí správná funkce systému obnovit. Naopak funkce **Obnovení systému** problémy vyřeší vždy.

Dejme tomu, že máte systém vyladěný tak, že běží zcela bez problémů a chcete vytvořit bod obnovy. Spustíte program **Obnovení systému** (Start | Programy | Příslušenství | Systémové nástroje) a zvolíte položku **Vytvořit bod obnovení**. Uvedte jeho název pro snadnější orientaci a stiskněte tlačítko **Vytvořit**.

Když se pak budete chtít k tomuto nebo jakémukoliv jinému bodu vrátit, spustíte opět tento program a zvolíte položku **Obnovit předchozí stav počítače**. Zobrazí se kalendář, kde najdete patřičný bod a stisknete tlačítko Další. Následně vás program varuje, že během obnovy dojde k restartu systému a po něm bude operační systém v původním stavu. Pokud často experimentujete, je Obnovení systému skutečně potřebným nástrojem.

Obrázek 4.13 Zvolte bod obnovy a pokračujte stiskem tlačítka Další (Windows XP)

Pokud si bod obnovy sami nevytvoříte, nezuofejte. Windows si body obnovy vytvářejí automaticky:

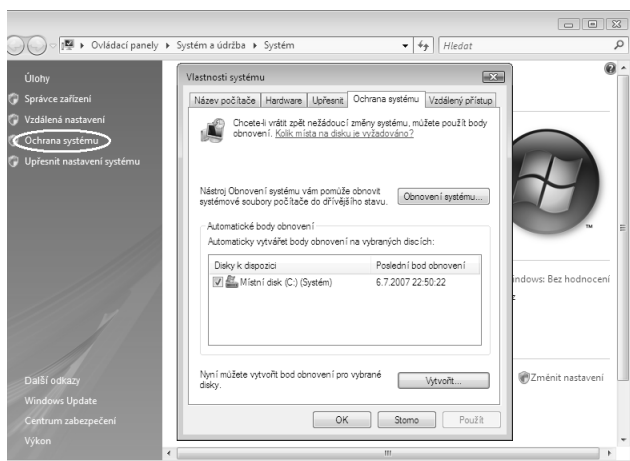
- Při prvním spuštění systému se vytvoří počáteční systémový bod obnovy.
- Další systémové body se vytvářejí každých 24 hodin.
- Důvodem pro vytvoření bodu obnovy je také instalace programu (prostřednictvím instalačního programu).
- Rovněž při automatické aktualizaci Windows se vytváří bod obnovy.
- Instalace nepodepsaného ovladače je rovněž důvodem pro vytvoření bodu obnovy.

Body obnovy se netýkají osobních dat (aby je nebylo možné použít k obnově smazaných dokumentů). Proto nástroj Obnovení systému nesleduje změny ve složce Dokumenty, nelze obnovit ani datové soubory se všeobecně známými příponami (např. DOC, XLS, HTM...).

Nyní k základnímu nastavení – povolování Bodů obnovy. Klepněte pravým tlačítkem myši na ikonu **Tento počítač**, vyberte **Vlastnosti** a přejděte na záložku **Obnovení systému**. Zde provádíte základní nastavení, zaškrtnutím **Vypnout nástroj Obnovení...** políčka můžete automatické vytváření Bodů obnovy zakázat.

Zatím jsem mluvil o Bodech obnovy v souvislosti s Windows XP, ve Vistě platí úplně stejná pravidla, pouze přístup k bodům obnovy je změněn. Klepněte na **Start**, pravým tlačítkem myši na **Počítač** a vyberte **Vlastnosti**. V obrazovce **Systém** klepněte na odkaz **Ochrana systému**. Dostanete se na záložku **Ochrana systému**, kde můžete měnit zatržítka u jednotlivých disků a zapínat či vypínat tak automatické vytváření Bodů obnovy. Bod obnovy vytvoříte klepnutím na tlačítko **Vytvořit...**, z Bodu obnovy obnovíte systém tlačítkem **Obnovení systému...**

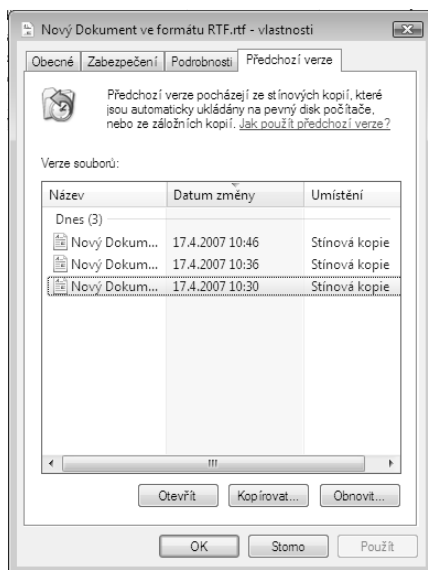
Obrázek 4.14 Body obnovy – Windows Vista

Stínové kopie = záchrana souboru

Určitě se vám stalo, že jste pracovali v souboru a ten uložili. Poté jste si uvědomili, že potřebujete starší verzi souboru, která však byla novou verzí přepsána. Vrátit se k předešlé verzi umí až Windows Vista. Sem totiž přibyla další funkce, začleněná do Bodů obnovy. Jde o tzv. **Stínové kopie**, které si do Bodů obnovy ukládají starší verze souborů a složek.

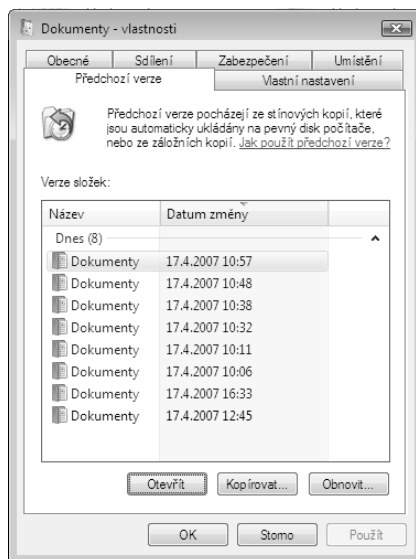
Klepněte pravým tlačítkem myši na souboru, zvolte **Vlastnosti** a přejděte na záložku **Předchozí verze**. Vidíte zde všechny verze souboru, které byly ve stínových kopiích zaznamenány. K dispozici máte tlačítka:

- **Otevřít** – otevřete starší verzi souboru a prohlédneme si ji
- **Kopírovat** – můžete starší verzi souboru uložit do jiné složky
- **Obnovit** – přepíšete momentální verzi souboru starší variantou

Obrázek 4.15 Obnova starších verzí souborů

To samé můžete udělat se složkou (v její starší verzi budete mít k dispozici obsah složky – tedy soubory a složky zde dříve uložené).

Obrázek 4.16 Obnova starších verzí složek

Zařazením Stínových kopií do Bodů obnovy se přirozeně zvětšily nároky na diskový prostor. Pro uložení Bodů obnovy potřebujete minimálně 300 MB volného prostoru na každém disku (pro nějž je zapnutá funkce Ochrana systému). Obnovení systému může používat až 15 procent prostoru na každém disku. S postupným zaplňováním disku novými body obnovy budou obnovením systému odstraňovány starší body obnovy. Odebrat body obnovy můžete také nástrojem Vyčištění disku. Odebráním Bodu obnovy přicházíte přirozeně o Stínové kopie!

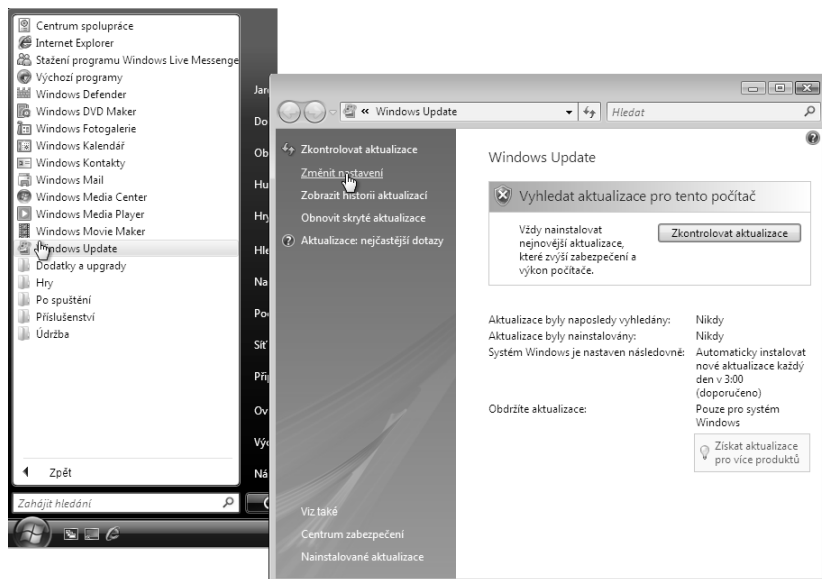
Windows Update

Abyste se nemuseli neustále starat o to, jestli máte aktuální verzi systému se všemi záplatami a opravami chyb, disponují Windows funkcí *automatické aktualizace*. Ta doplňuje do systému jak nové funkce, tak opravuje chyby, a to jak bezpečnostního charakteru (aby se vám někdo přes Internet nenaboural do systému), tak charakteru funkčního (něco nepracuje správně). Tyto jednotlivé aktualizace vydává Microsoft poměrně často, zpravidla několik do měsíce. Windows neustále zjišťují, zda není na serveru výrobce k dispozici nová aktualizace, a pokud je, stáhnou ji a nainstalují. Některé aktualizace vyžadují restart počítače.

Tyto jednotlivé aktualizace se časem shromáždí v tzv. **Service Packu**, tedy servisním balíčku, kterým lze provést všechny opravy najednou. Je to dobré v tom, že pokud nainstalujete systém, nemusíte stahovat a instalovat aktualizace postupně. Momentálně byste měli mít pro Windows XP nainstalovaný Service Pack 2. V době psaní knihy (léto 2007) připravuje Microsoft Service Pack 3, takže po jeho vydání bude nutné po instalaci Windows XP instalovat tuto opravu. Pro nové Windows Vista zatím Service Pack neexistuje.

Systém je standardně nastaven tak, že stahuje aktualizace automaticky a současně je také instaluje. Můžete ale nastavit automatické stahování a instalaci ruční, stejně tak lze nastavit, aby systém jen oznámil, že je dostupná nová aktualizace, ale vy musíte ručně povolit stažení i instalaci. Rovněž je možné automatické aktualizace vypnout, když chcete mít systém v původním stavu. To ale nelze doporučit, některé aktualizace jsou zásadního charakteru a jejich absence může způsobit problémy zejména tehdy, pokud jste připojeni k Internetu. Může se totiž stát, že kvůli bezpečnostní díře váš počítač napadne někdo jiný a způsobí škody.

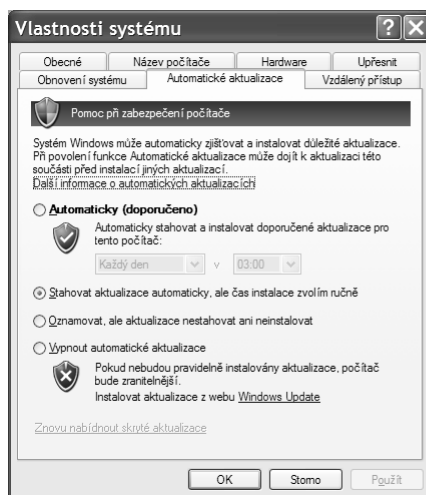
Ve Windows XP nastavíte aktualizace na záložce **Automatické aktualizace Vlastností systému** – pravým tlačítkem myši na Tento počítač a Vlastnosti. Ve Windows Vista klepněte na **Start → Všechny programy → Windows Update**, zde pak na odkaz **Změnit nastavení**.

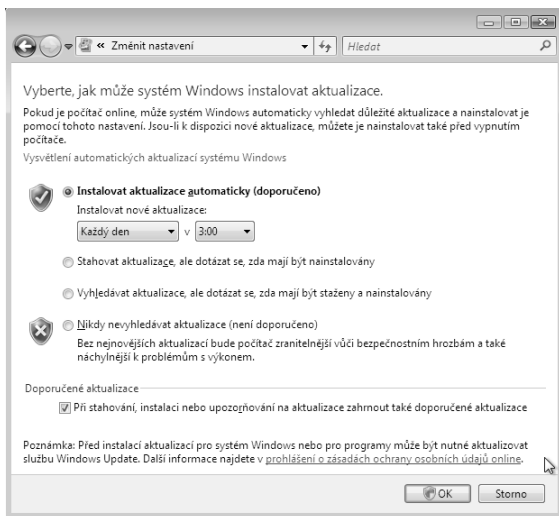
Obrázek 4.17 Konfigurace aktualizací – Windows Vista

V obou operačních systémech jsou k dispozici stejné možnosti aktualizací:

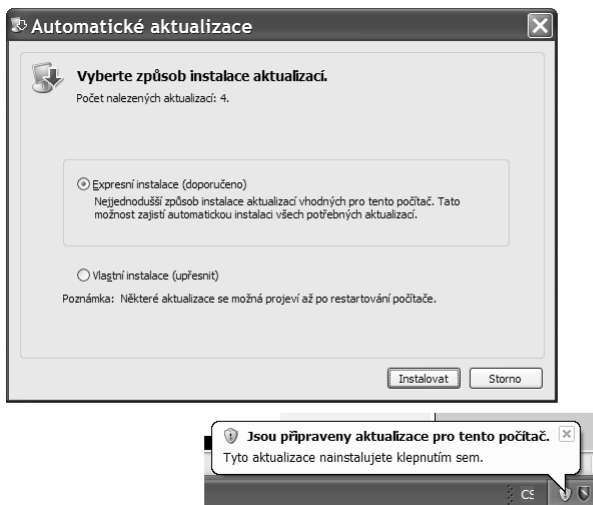
- **Automaticky (doporučeno)** – zadáte jak často a kdy se budou aktualizace kontrolovat. Aktualizace se automaticky stáhnou a nainstalují. Tuto možnost nedoporučuji – po aktualizaci je občas nutné počítač restartovat – pokud si zrovna odskočíte, může se restart provést automaticky a můžete přijít o rozdělanou práci.
- **Stahovat aktualizace automaticky, ale čas instalace zvolím ručně** – vyhledá a na pozadí stáhne aktualizace. Po dokončení stahování se v oznamovací oblasti zobrazí ikona se zprávou, že aktualizace lze nainstalovat. Výhodou je to, že aktualizaci spustíte tehdy, kdy se vám to hodí, je to mnou preferovaný způsob.
- **Oznamovat, ale aktualizace nestahovat ani neinstalovat** – pokud bude nalezena na webovém serveru Windows Update aktualizace, zobrazí se v oznamovací oblasti ikona se zprávou, že je k dispozici nová aktualizace. Klepnutím na ikonu stahování aktualizací zahájíte (stahování není automatické). Tuto variantu doporučuji pro uživatele pomalého internetového připojení, kteří se dozvědí o nové aktualizaci, ale sehnat si ji mohou jinde.
- **Vypnout automatické aktualizace** – vypne automatickou kontrolu aktualizací. Jde o nebezpečnou volbu, při jejímž použití je napadení počítače škodlivým kódem velmi snadné.

Obrázek 4.18 Nastavení automatických aktualizací – XP

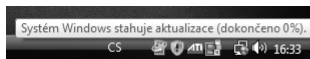

Obrázek 4.19 Nastavení automatických aktualizací – Vista

Obrázek 4.20 Informace o nových aktualizacích a okno aktualizace – XP

Aktualizaci můžete zahájit přímo (hodí se to například po instalaci Windows) – systém se připojí k serveru aktualizací, zkontroluje stav systému a případně aktualizaci zahájí. V obou systémech to provedete stejně: klepnete na **Start → Všechny programy → Windows Update** a na obrazovce prohlížeče zvolíte možnost **Expresní**. Ve Windows Vista budete muset před připojením k Internetu ještě stisknout tlačítko **Zkontrolovat aktualizace**.

Obrázek 4.21 Informace o nových aktualizacích – Vista

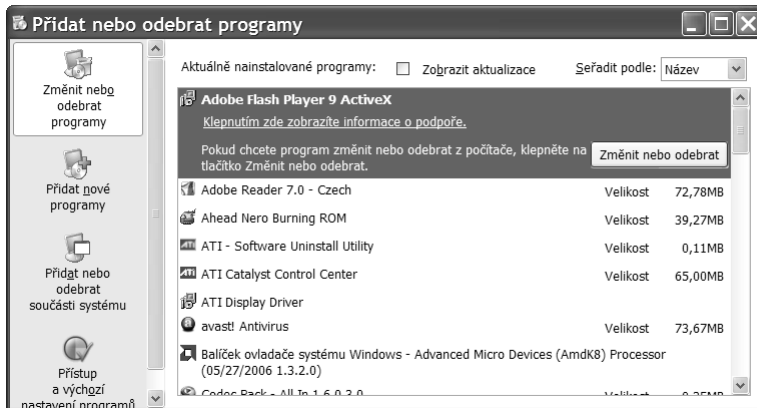
Jak to všechno naplánovat?

Abyste udrželi počítač v kondici, musíte všechny výše uvedené programy pravidelně spouštět. Všechny aplikace pracují poměrně dlouho, takže si musíte zvolit takový způsob, který vás bude co nejméně zdržovat. Údržbu můžete plánovat „ručně“, kdy programy budete startovat osobně a čekat na jejich provedení, nebo automatickou, kdy programy budou startovat automaticky, ale během jejich práce s počítačem pracovat stejně nepůjde. Obě metody mají své klady i přednosti a lze je také kombinovat.

Ruční údržba systému

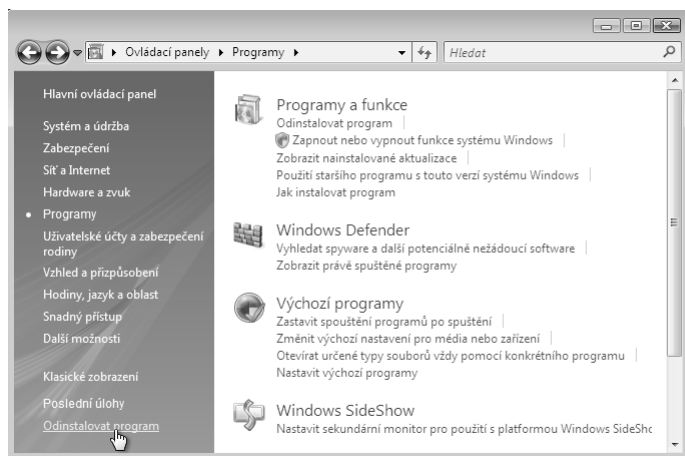
Tady doporučuji následující postup, nejdříve smazat vše nepoužívané a pak spustit jednotlivé kontrolní programy.

- Nejdříve si projděte všechny nainstalované programy. Najdete je v ovládacím panelu **Přidat nebo odebrat programy** (Windows XP), ve Vistě se panel jmenuje **Programy**. Otevřete ho v obou systémech stejně: ve Windows XP i Vistě klepněte na **Start → Ovládací panely** a v přehledu panelů si ho vyberte. Zde vidíte přehled všech nainstalovaných programů. Často zde uvízne program, s nímž nepracujete a můžete ho odebrat. Odebrání programu je snadné – ve Windows XP máte tlačítko, ve Vistě odkaz.

Obrázek 4.22 Přidat nebo odebrat programy – Windows XP

- Poté proveďte revizi svých vlastních datových souborů. Opět smažte všechny, které už potřebovat nebudete. Tady půjde především o složku Dokumenty (pokud soubory neukládáte jinak, např. na plochu).
- Pak spusťte program **Vyčištění disku** a umažte nepotřebné systémové soubory.

Obrázek 4.23 Programy – Windows Vista

- Následuje program **Kontrola chyb svazku** (většinou i s nutným restartem).
- Nakonec provedte **Defragmentaci disku**. (Kdybyste provedli Defragmentaci před mazáním, vytvořili byste prázdná místa na disku – zárodky dalších fragmentů.)

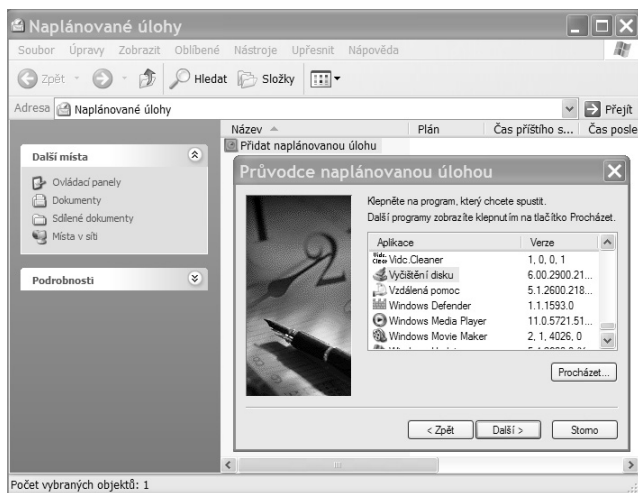
Postup je to časově náročný, ale jednou za 2 až 3 měsíce se určitě vyplatí. Navíc u počítače nemusíte sedět, stačí časově náročnější programy spustit a pak se věnovat něčemu jinému.

Automatizace údržby

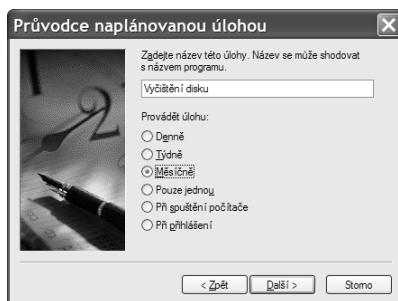
V obou operačních systémech můžete také automatizovat úlohy. Zadat dny (a intervaly opakování), kdy se budou libovolné programy samy spouštět. Přímou nabídkou vytvořit intervaly pro programy údržby systému.

Nejdříve si ukážeme příklad automatizace programu Vyčištění disku v operačním systému Windows XP. Zde máte k dispozici program **Naplánované úlohy**, najdete ho v nabídce **Start** → **Programy** → **Příslušenství** → **Systémové nástroje**. V seznamu naplánovaných úloh – který je zpočátku prázdný – zvolte položku **Přidat naplánovanou úlohu**. V průvodci naplánovanou úlohou vyberte program, který chcete spouštět (v našem příkladu to je Vyčištění disku), zadejte kdy se bude úloha provádět a v dalším okně případné intervaly mezi opakovaným spouštěním. Pak už jen zadáte své uživatelské jméno (zpravidla vám je Windows nabídne) a správné heslo k vašemu účtu.

Naplánovat si můžete více úloh, o jejichž stavu jste v okně Naplánované úlohy informováni, vše je jasné z obrázku.

Obrázek 4.24 Výběr úlohy

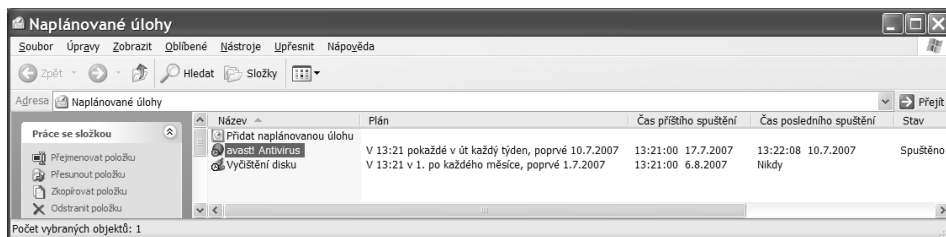
Obrázek 4.25 Kdy se bude úloha provádět

Obrázek 4.26 Interval opakování

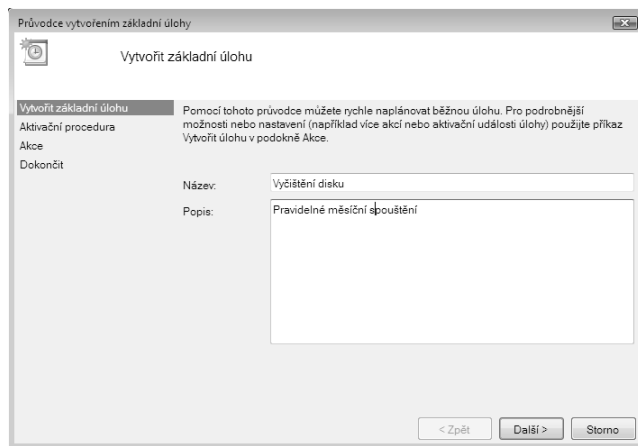
Zkuste si klepnout na úlohu pravým tlačítkem myši – uvidíte možnosti práce s úlohou.

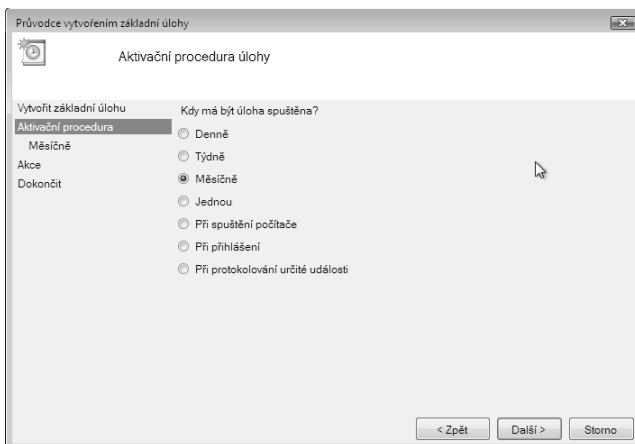
Obrázek 4.27 Informace o naplánovaných úlohách

Ve Vistě je podobný program s názvem **Plánovač úloh**. Klepněte na tlačítko **Start** → **Všechny programy** → a otevřete nabídky **Příslušenství** a **Systémové nástroje**. Vpravo, v panelu **Akce**, klepněte na příkaz **Vytvořit základní úlohu**. Podobně jako v XP spustíte **Průvodce**, v jehož první obrazovce zadáte popis vytvářené úlohy, v druhé obrazovce naplánujete kdy se bude úloha spouštět, ve třetí případné intervaly. Čtvrtá obrazovka je oproti XP novinkou, zde klepněte na **Spustit program** a v páté musíte spuštěný program definovat. Bohužel tu nejsou k dispozici instalované programy (jak tomu je v XP). Poslední obrazovka průvodce je pouze souhrnem zvolených údajů.

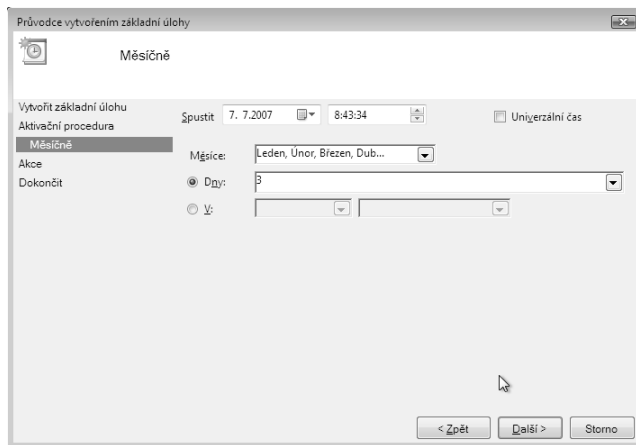
Naplánované úlohy opět vidíte v okně **Plánovače**, všimněte si záložek ve spodní části okna. Zde můžete vlastnosti úlohy snadno měnit.

Obrázek 4.28 Krok 1 – název úlohy

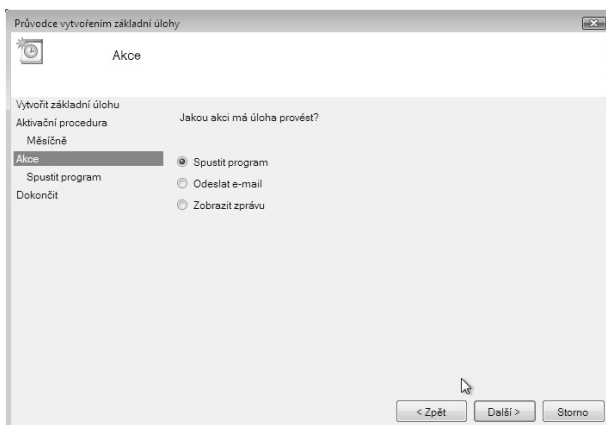
Obrázek 4.29 Krok 2 – kdy se bude spouštět

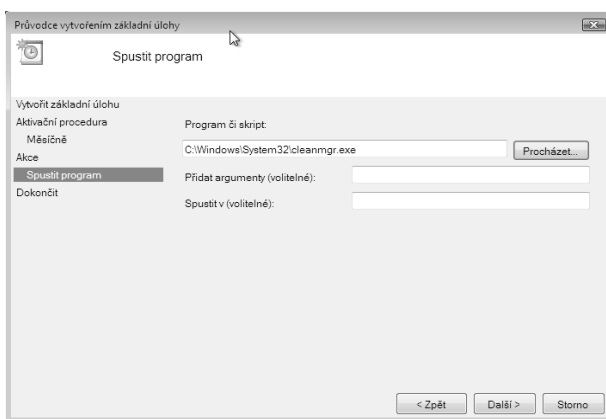
Obrázek 4.30 Krok 3 – intervaly spouštění

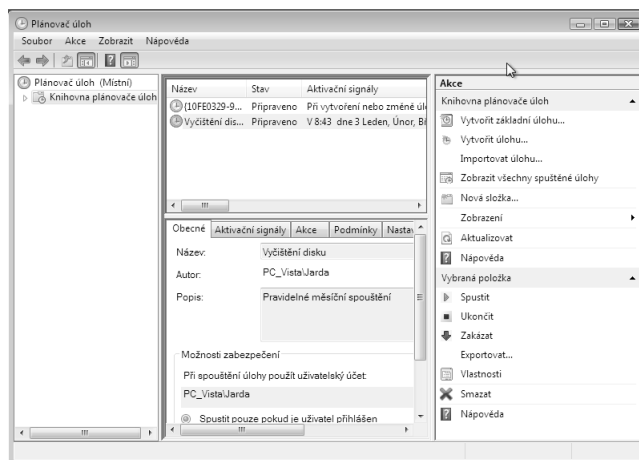
Ve Vistě se programy nepřihazují do plánovače tak snadno jako ve Windows XP. Pokud však znáte jméno souboru, kterým se program pouští, máte vyhráno. Stačí si soubor najít v nabídce Všechny programy, klepnout na něj pravým tlačítkem myši a vybrat Vlastnosti. Na záložce Zástupce jméno programu vidíte.

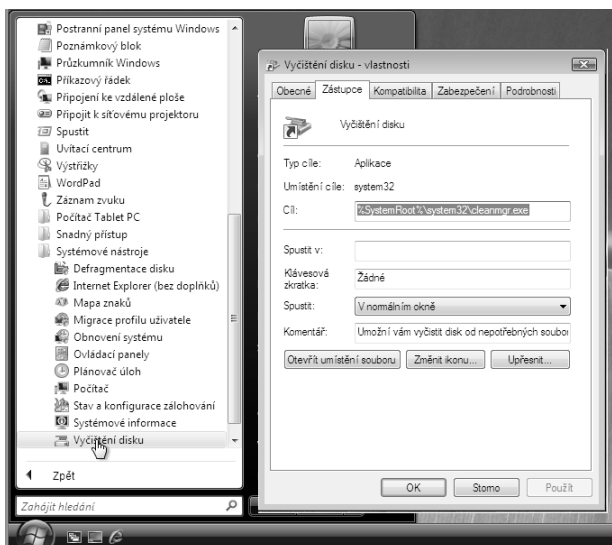
Obrázek 4.31 Krok 4 – akce, která se bude provádět

Obrázek 4.32 Krok 5 – výběr souboru

Obrázek 4.33 Naplánovaná úloha

Obrázek 4.34 Zjištění jména programu

Jak si intervaly kontrol plánovat? Můžeme se inspirovat Vistou, kde je implicitně zadána defragmentace v týdenním intervalu, interval pro vyčištění disku a Kontrolu svazku záleží na stylu vaší práce. Zkuste si několikrát programy spustit v různých intervalech, podívejte se na jejich výsledky a sami poznáte, kdy asi kontroly provádět. Nezapomeňte občas „ručně“ promazat nepoužívané soubory.